

Inschrijving RBB-AWARD 2018

Organisatie: COA

Contactpersoon voor de RBB over deze good practice: Peter Zwaan

E-mail adres: peterzwaan@coa.nl

Mobiele telefoon: 06-31781377

Akkoord lid Raad van Participanten RBB Groep: Peter Siebers

Doel ¹⁾ : Integratie en participatie vergunninghouders

Het doel van het project is om vluchtelingen vanaf de eerste dag te laten integreren door verbinding te zoeken met de omgeving, waarbij ook deze omgeving vruchten plukt van het hebben van een AZC in haar wijk.

Titel good practice: PLAN EINSTEIN

Sinds wanneer wordt ermee gewerkt/toegepast?:

In december 2015 verscheen er een policy brief van Wetenschappelijke Raad van het Regeringsbeleid (WRR) 'Geen tijd te verliezen. Van opvang naar integratie'. De kwestie die daarin centraal stond is hoe de integratie van statushouders kan worden bespoedigd. Begin 2016 werd door het COA bij de gemeente Utrecht de vraag neergelegd voor een opvanglocatie. Samen werd er uiteindelijk voor een locatie in de probleemwijk Overvecht (Vogelaarwijk) gekozen. Omdat er veel weerstand vanuit de wijk kwam ontstond werd 'Plan Einstein' ontworpen. Een plan waar niet alleen de bewoners van het AZC iets aan zouden hebben, maar ook de bewoners uit de wijk Overvecht. Hier ontstond het idee voor Utrecht Refugee Launchpad' op de locatie aan de Einsteindreef, ook wel Plan Einstein genoemd

Beantwoord de volgende 5 vragen (maximaal 4 A4)

1. Wat houdt de good practice in?

De Wetenschappelijke Raad van het Regeringsbeleid heeft een aantal aanbevelingen gedaan om de integratie van nieuwkomers te versnellen, het COA heeft gekozen voor de 3 aanbevelingen die het meest van toepassing zijn op het leven als bewoner in een Azc en de verantwoordelijkheid die het COA daarin moet nemen:

- 1: Benut de periode in de opvangcentra
- 2: Kies een parallelle aanpak
- 3: Breng relevante partijen bij elkaar

2. Hoe werkt de good practice?

Asielzoeker: 'See each person as a story. There's a potential in every story. COA is a kick-off to a new start. If that doesn't go right, people don't kick-off at all'.

Het gaat vooral om de impact die het AZC (i.c. Utrecht Einsteindreef) op de wijk (i.c. Overvecht) heeft en andersom. De bewoners integreren en participeren beter en de wijkbewoners profiteren van het AZC d.m.v. onderwijs (Engels/ ondernemerschap), huisvesting voor jongeren (jongeren uit Overvecht hebben

voorrang). De groepen die deelnemen aan het programma-aanbod zijn gemengd asielzoeker-wijkbewoners (soms 50/50). Door een afspraak tussen het COA en de gemeente Utrecht is het mogelijk om asielzoekers met status in Utrecht zoveel mogelijk binnen de gemeente te vestigen. Door deze afspraak behouden de bewoners van het AZC hun opgebouwde netwerk en kunnen zij zo volledig mogelijk, vroegtijdig via een doorlopende lijn integreren en participeren.

3. Geef een voorbeeld van de werking van de good practice.

Wijkbewoner: ‘de cursus is op Plan Einstein en dat is bij mij om de hoek’

Er worden cursussen zakelijk Engels en internationaal ondernemerschap aangeboden door de universiteit van Utrecht en de Volksuniversiteit. Beide zijn gratis toegankelijk voor asielzoekers en wijkbewoners. De gemeente hoopt dat wijkbewoners en asielzoekers zich op deze manier (blijven) ontwikkelen, en dat de integratie hiermee bevordert wordt. Na het volgen van internationaal ondernemerschap kunnen de deelnemers ook begeleid worden in een vervolgtraject. Social Impact Factory biedt aan om deelnemers te begeleiden naar een opleiding, werk of om een eigen onderneming te starten.

4. Beschrijf waarom de good practice voldoet aan onderstaande 4 eisen

- **Origineel**

Deze manier van opvang is uniek in Nederland. Vernieuwend aan dit project is dat naast asielzoekers ook wijkbewoners en andere organisaties betrokken worden. Er worden cursussen zakelijk Engels en internationaal ondernemerschap aangeboden door de universiteit van Utrecht en de Volksuniversiteit. Beide zijn gratis toegankelijk voor asielzoekers en wijkbewoners. Er is voor zakelijk Engels en ondernemerschap gekozen, omdat hier de behoefte uit de wijk ligt en dit ook van waarde is voor niet-vergunninghouders op het AZC. AZC bewoners in procedure mogen aan deze programma's deelnemen om zich blijvend te ontwikkelen, waar hun toekomst ook ligt. De gemeente en COA hopen dat wijkbewoners en asielzoekers zich op deze manier (blijven) ontwikkelen, en dat de integratie hiermee bevordert wordt. Na het volgen van internationaal ondernemerschap kunnen de deelnemers ook begeleid worden in een vervolgtraject. Social Impact Factory biedt aan om deelnemers te begeleiden naar een opleiding, werk of om een eigen onderneming te starten. Wat ook uniek is aan deze opvang is dat er 38 jongeren uit de wijk in het AZC gebouw wonen. Zo ontstaat er een natuurlijke interactie tussen Nederlandse jongeren en asielzoekers, wat de integratie bevordert. Socius is de organisatie die verantwoordelijk is voor huisvesting van jongeren binnen Plan Einstein.

Locatiemanager COA “Doordat de jongeren hiernaast wonen, maken bewoners op een natuurlijke manier contact met Nederlanders”,

- **Actueel**

De afgelopen jaren zijn er verschillende rapporten verschenen waaruit blijkt dat er nog veel te doen is rond de problematiek van integratie en participatie. Zo werd in december 2015 een policy brief van Wetenschappelijke Raad van het Regeringsbeleid (WRR) gepubliceerd ‘Geen tijd te verliezen. Van

opvang naar integratie'. De kwestie die daarin centraal stond is hoe de integratie van statushouders kan worden bespoedigd.

- **Samenwerking over organisaties heen**

Medewerker Socius: 'Plan Einstein is het leukste buurthuis dat ik ken'

Plan Einstein is een samenwerking van organisaties, met verschillende achtergronden en verantwoordelijkheden:

COA: het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, is verantwoordelijk voor de opvang, begeleiding en uitstroom (uit de opvang) van asielzoekers in Nederland.

Vluchtelingenwerk Nederland: binnen Plan Einstein verantwoordelijk om de vluchtelingen te begeleiden binnen de aangeboden programma's. Bij de start van een programma doorlopen de deelnemers een assessment.

Socius: een jongerenhuisvester die ooit als stichting is ontstaan vanuit de doelgroep zelf. Zij maken maatschappelijk vastgoed en kantoren geschikt voor kamerbewoning. Zij werken met zelfsturende teams en leggen als organisatie veel verantwoordelijkheid bij de jongeren zelf. Socius is verantwoordelijk voor huisvesting van jongeren binnen Plan Einstein.

Universiteit Utrecht: biedt internationaal ondernemerschap aan voor asielzoekers en wijkbewoners.

Volksuniversiteit Utrecht: biedt een cursus zakelijk Engels aan voor asielzoekers en wijkbewoners.

Social Impact Factory: Geeft trainingen zoals netwerken en solliciteren en zij zullen de cursisten en Utrechtse ondernemers aan elkaar introduceren. Op die manier kunnen asielzoekers een meeloopstage volgen bij Utrechtse ondernemers.

Gemeente Utrecht:

Welkom in Utrecht: brengt vluchtelingen die wonen in Utrecht in contact met mensen uit de regio en andersom. Er worden activiteiten aangeboden door, voor en met vluchtelingen. Dit gebeurt onder andere op het gebied van taal, sport en cultuur. Daarnaast wordt er bijv. samen gekookt, gewandeld, gegeten, gediscussieerd en geklust. De vluchtelingen worden geholpen om samen met Nederlanders een netwerk op bouwen, wat bijdraagt aan hun zelfstandige leven.

VC Utrecht: stimuleert, verbindt en promoot vrijwilligerswerk voor AZC bewoners en wijkbewoners. Is partner op het gebied van vrijwillige inzet voor (toekomstige) vrijwilligers en voor organisaties die met vrijwilligers (samen)werken.

Universiteit Oxford: doet onderzoek naar de impact van deze nieuwe manier van opvangen.

- **Toegevoegde waarde**

Wethouder Utrecht: 'Ik wil dat wijkbewoners de locatie bezoeken omdat daar voor hen iets te doen is. Zo krijgt de asielopvang betekenis voor de wijk.'

Uit onderzoek (Engbersen et al., 2015) blijkt één op de drie in Nederland verblijvende statushouders van 15-64 jaar een betaalde baan heeft en vele van hen duurzaam afhankelijk van een bijstandsuitkering zijn. Deze ongunstige positie is niet alleen onwenselijk vanwege de uitkeringsafhankelijkheid van vluchte-

lingen, maar ook nadelig voor de integratie, participatie en gezondheid van vluchtelingen zelf.

Met Plan Einstein:

1. wordt de periode in de opvang vanaf dag 1 benut met het doel dat vluchtelingen gestimuleerd worden te bouwen aan hun toekomst.
2. wordt gekozen voor een parallelle aanpak, vluchtelingen starten met inburgering op de locatie (COA), zakelijk Engels (UU) en tegelijkertijd kunnen zij ondernemerschap volgen. Hierna zal Social Impact Factory de vluchteling individueel begeleiden binnen de Nederlandse Arbeidsmarkt.
3. wordt iedere relevante partij betrokken en wordt samengewerkt op één locatie.
4. wordt het mogelijk dat ook bewoners uit de wijk Overvecht zich kunnen ontwikkelen en jongeren uit de wijk gehuisvest kunnen worden.

De resultaten van de afgelopen 7 maanden zijn 170 deelnemers die alle programma's hebben doorlopen: 65% AZC bewoners, 35% wijkbewoners. Het aantal ligt hoger van deelnemers die alleen Engels of alleen ondernemerschap gevolgd hebben. Door deze actieve omgeving scoren wij op het AZC ook hoog in opkomst. Gemiddeld zo'n 80% van de vergunninghouders volgt Nederlandse les.

- **Toepasbaar bij andere organisaties**

Plan Einstein is een praktische project, waarin ieder meewerkt vanuit een gezond eigenbelang. Centraal in het project staan uitdagingen zoals sociaal isolement, armoede, achterstand in scholing en (arbeids)participatie. Verbinding zoals die in Plan Einstein wordt gezocht met andere organisaties en de omgeving kan een maatschappelijke partij helpen doelstellingen te bereiken op gebied van imago, competentieontwikkeling, betrokkenheid, kennisontwikkeling en, kan een bijdrage leveren aan het oplossen van sociaal maatschappelijke vraagstukken. Het grootste succes is de samenwerking (de parallelle aanpak). Voorheen dachten wij meer in stappen. Eerst het COA, daarna de gemeente. Ieder doet zijn verantwoordelijkheid/opdracht. Op de Einsteindreef is gekozen om vanaf dag 1 naast elkaar te werken in plaats van achter elkaar en dat op dezelfde locatie. De gemeente zet zich in voor AZC bewoners, het COA zet zich in voor de wijkbewoners (bijvoorbeeld computerles/ website bouwen). Het COA zoekt contact met wijkbewoners, het AZC heeft een open karakter. Er zijn veel projecten die dit in de praktijk laten zien bv 'De Wijksafari' alles toegankelijk voor beide doelgroepen. Deze aanpak vraagt iets van de organisaties, want ieder heeft zo zijn eigen organisatiecultuur. Het gaat dus ook een stap verder dan alleen 'de samenwerking zoeken' of een 'warme overdracht'. Dit idee is zeker toepasbaar voor andere organisaties in de publieke sector. Je niet alleen houden aan je eigen verantwoordelijkheid en opdracht, maar eigen belang opzij zetten om het gezamenlijke doel te bereiken. Uiteindelijk zijn beide doelgroepen hiermee geholpen (AZC bewoners en wijkbewoners). Het initiatief is vanuit zowel het COA als de gemeente Utrecht gekomen.....ook weer die samenwerking. Wat andere organisaties hiervan kunnen leren is: veel minder in stappen en hokjes denken en veel meer overlapping en gedeelde verantwoording.

5. Geef in een slotpleidooi aan waarom deze good practice **de RBB Award 2018** verdient.

Het COA kiest samen met de gemeente Utrecht voor een aanpak die vluchtelingen ondersteunt bij het vinden van hun plek in de samenleving, die tegelijkertijd een stimulans betekent voor de wijk waarin het AZC gevestigd is. Het AZC biedt de bewoners van de wijk groeikansen en huisvesting, de omgeving

biedt de vluchtelingen een netwerk en kansen om sneller te integreren. Het is bijna altijd zo dat de omgeving in verweer komt bij plannen voor de vestiging van een AZC. Plan Einstein brengt daarin verandering, als het ook voor de omgeving zichtbaar wordt dat men kan profiteren van de komst van een asielzoekerscentrum.